

Magyar–angol szakszójegyzék

Szabó Attila, Juhász Péter, Forman Ferenc, Fehér Norbert, Hegedűs Barnabás
Kémia és biológia

Bevezető – Introduction

A szójegyzékben használt jelölések:

- *pl.*: rendhagyó többes szám (általában az -s-szel képzett alak is jó)
- *p.*: rendhagyó múlt idő és befejezett melléknévi igenév
- *adj.*, *n.*: melléknévi, főnévi forma
- *GB*, *US*: brit, amerikai alakváltozat
- *vmi*, *sth.*, ... : valami, something, ...
- A vesszővel, perjellel elválasztott alakváltozatok egyformán gyakoriak, bármelyiket nyugodtan használhatjuk. A zárójelbe tett alakok ritkák, csak a teljesség kedvéért szerepelnek, ezeket inkább ne használjuk. Értelemszerűen a zárójelbe tett rövidítések, jelölések, ... használatosak, használjuk nyugodtan mi is. Zárójelek a magyar szavaknál is vannak, a rövidség kedvéért, pl. *(tizedes) tört* – *(decimal) fraction*, illetve olyankor is vannak zárójelek, ha az angol kifejezés egy része elhagyható, pl. *gyökjel* – *radical (sign)*.

A görög betűk angol nevei:

A	α	alpha	Δ	δ	delta	H	η	eta	K	κ	kappa	N	ν	nu	Π	π	pi	T	τ	tau	X	χ	chi
B	β	beta	E	ε/ϵ	epsilon	Θ	θ/ϑ	theta	Λ	λ	lambda	Ξ	ξ	xi	P	ρ/ϱ	rho	Υ	υ	upsilon	Ψ	ψ	psi
Γ	γ	gamma	Z	ζ	zeta	I	ι	iota	M	μ	mu	O	o	omicron	Σ	σ (ς)	sigma	Φ	ϕ/φ	phi	Ω	ω	omega

A tizedesválasztó angolul a pont (decimal point), a vessző nagyon félreérthető. A vesszőt angolul dolgok elválasztására használjuk, akkor is, ha magyarul pontosvesszőt tennénk. Az ezres csoportokat hagyományosan vesszővel választják el, tudományos szövegben azonban ez nem szabványos, egy fél szóköznyi helyet (\, , Wordben ilyen híján szóközt) hagyhatunk ki ezresválasztónak.

Az angolban (a 70-es évek óta a briteknél is!) a nagy számok leírására az ún. ‘short scale’-t használják, szemben az európai ‘long scale’-lel. Ezer első néhány hatványa a két skála szerint (a használandó short scale vastaggal):

<i>n</i>	10^{3n}			<i>n</i>	10^{3n}		
	magyarul	angolul (short scale)	angolul (long scale)		magyarul	angolul (short scale)	angolul (long scale)
1	ezer	thousand		6	trillió	quintillion	trillion
2	millió	million		7	trilliárd	sextillion	thousand trillion
3	milliárd	billion	thousand million (milliard)	8	kvadrillió	septillion	quadrillion
4	billió	trillion	billion	9	kvadrilliárd	octillion	thousand quadrillion
5	billiárd	quadrillion	thousand billion	10	kvintillió	nonillion	quintillion

Elszörtan a long scale-es alakokkal is lehet találkozni angolul (főleg régebbi brit írásokban, illetve külföldiek által írt dolgokban – ez elég értelemzavaró), de a ‘milliard’-hoz hasonló számnevek nem jellemzők. A kérdésről részletesen: http://en.wikipedia.org/wiki/Short_and_long_scale, a még nagyobb számok képzéséről: <http://www.isthe.com/chongo/tech/math/number/howhigh.html>

A nem angol, ékezetes betűket tartalmazó neveket próbáljuk úgy leírni, ahogy az eredeti nyelven vannak. Ha ez valamiért nem lehetséges, akkor átírjuk a neveket: ez általában az ékezetek elhagyását jelenti. Egy kivétel (bár ezt az angolok se tudják, illetve használják mind): a németben (de csak ott) az umlautos betűket az alapbetű után ‘e’-t írva írjuk át, pl. Schrödinger → Schroedinger.

Angol anyanyelvűek hajlamosak mindenféle nevet anglicizálva kiejteni: ez szörnyű, olykor a magyar fülnek alig érthető alakokat szül. Műveltségre vall, ha ezt kerülnék és inkább az eredeti nyelvhez hasonló módon ejtjük ki a neveket (ahogy magyarul is szoktuk). A némettel megint probléma van: nálunk az osztrákoknak köszönhetően az ‘ei’ betűkapcsolatot ‘ej’-ként szokás kiejteni, miközben a német nyelvterületen általában ‘áj’-ként kell, és az angolok is értelemszerűen ezt ismerik. Tehát Einstein nevét nem ‘ejnstejn’-nek, hanem ‘ájnstájn’-nak kell ejteni.

Nevek: az angolok előszeretettel felejtik ki a franciákat mindenféle törvény nevéből (pl. Boyle–Mariotte-törvény → Boyle’s law), valamint néha a (nálunk) bevett név helyett egy angol tudóst használják (Gay-Lussac I. törvénye → Charles’s law). Descartes nevének latinósított változatát (Cartesius, *adj.* Cartesian) használják, Galileire a keresztnévvel (Galileo, *adj.* Galilean) hivatkoznak. Személynevekből szinte mindig az *-ian* képzővel képeznek melléknevet (pl. Lagrangian, Eulerian, ...).

A betűszavakat angolul mindig ki kell betűzni: vigyázzunk rá, hogy az angol ábécé szerint betűzzünk! Pl. ‘há-té-em-el’ helyett ‘aitch-tee-em-el’, ‘led’ helyett pedig ‘el-e-dee’ (a ki nem betűzött betűszavakat végképp nem értik, illetve ebben az esetben a ‘lad’ elég mást jelent).

Néhány jellegzetes helyesírási eltérés a brit és amerikai angol között:

- egyes görög/latin eredetű szavak végén a mássalhangzó után álló *-re*-t az amerikai angolban *-er*-nek írják, pl. *metre* vs. *meter*, de pl. csak *chapter* létezik;
- a szó végén álló *-ise/-yse* betűkapcsolatot (görög eredetű szavakban), illetve az *-ise* végűekből képzett szavakat az amerikai angolban *-ize/-yze* módon írják¹, pl. *organise* vs. *organize*, *organisation* vs. *organization*, *analyse* vs. *analyze*, de csak *analysis*, *seize*, *rise* (a két utóbbi ti. nem görög eredetű);
- a görögből származó *ae*, *oe* betűkapcsolatokat az amerikai angolban (és néhány kivételes esetben a britben is) sima *e*-nek írják, pl. *oestrogen* vs. *estrogen*, de csak *aerosol* (ti. ez latin eredetű), *economics*;
- a brit *-our* végződés az amerikai angolban általában *-or* lesz: *colour* vs. *color*;
- az idézőjelezés brit angolban: ‘xy “nn” zw’, amerikai angolban: “xy ‘nn’ zw” (magyarban: „xy »nn« zw”, németben: „xy ,nn‘ zw“).

Mi végig a brit helyesírást követjük, ahol nemtriviális amerikai változat van, ott megemlítjük. További helyesírásbeli eltérésekről a Wikipédián olvashatunk: http://en.wikipedia.org/wiki/American_and_British_English_spelling_differences.

A szójegyzék minőségéért, az esetleges hibákért nem vállalunk felelősséget, bár megpróbáljuk eltávolítani őket. Bővítési javaslatokat, felfedezett hibákat a szerkesztő a következő e-mailcímen vár: as2372@cam.ac.uk. A szójegyzék „hivatalos” változata itt érhető el: <http://cuhs.co.uk/felveteli-access/>.

¹Egyes brit szótárak – a legjelentősebb ilyen az Oxford English Dictionary – a francia gyökerű *-ise* végzések helyett a görög/latin eredetit tükröző *-ize* változatot preferálják (az *-yse* végzések maradnak). Ezt a jelenséget *Oxford spelling*nek nevezik, a brit nyelvhasználatban kisebbségben van – nem utolsósorban azért, mert ezt az angolok inkább amerikanizmusnak tartják.

1. Kémia – Chemistry

Általános kémia

periódusos rendszer
 kémiai tulajdonság
 elem
 izotóp
 (átmeneti) fém
 ötvözet
 félfém
 nemesgáz
 vegyület
 ionvegyület

fémorganikus vegyületek

elektronegativitás
 dipólusmolekula
 apoláris vegyület
 ionos kötés
 fémes kötés
 kristályrács
 ionsugár
 elemi cella
 rácsállandó

vizes fázis
 gőz
 oldat
 old
 oldható
 oldott anyag
 oldószer
 tömegszázalék
 koncentráció
 móltört
 (kétértékű) sav
 erős/gyenge bázis
 semlegesítés

General chemistry

periodic table
 chemical property
 element
 isotope
 (transition) metal
 alloy
 metalloid
 noble gas
 compound
 ionic compound (ceramic)
 molecular compound
 organometallic compounds

electronegativity
 polar molecule
 nonpolar compound
 ionic bond
 metallic bonding
 crystal lattice
 ionic radius (*pl.* radii)
 unit cell
 lattice parameter

aqueous phase
 vapour
 solution
 dissolve
 soluble
 solute
 solvent
 mass percentage
 concentration
 mole fraction
 (diprotic) acid
 strong/weak base
 neutralisation

puffer
 csapadék/kicsapódik
 hígítás
 híg
 higroszkópos
 ozmózis
 ozmózisnyomás

egyensúlyi állandó
 oldhatósági szorzat
 savállandó
 öndisszociáció

reakció
 melléreakció/termék
 bomlás
 redoxreakció
 oxidálószer
 redukálószer
 oxidáció
 redukció
 diszproporció
 galvánelem
 standard elektródpotenciál
 félreakció
 bruttó reakció
 Nernst-képlet

Termodinamika

állapotjelző
 Le Chatelier-elv
 endoterm
 exoterm
 entalpia
 entrópia
 egyetemes gázállandó
 nyomás

buffer solution
 precipitate
 dilution
 dilute
 hygroscopic
 osmosis
 osmotic pressure

equilibrium constant
 solubility constant
 acid dissociation constant
 self-/auto-ionisation

reaction
 side reaction/product
 decomposition
 redox reactions
 oxidising agent/oxidiser
 reducing agent/reductant/reducer
 oxidation
 reduction
 disproportionation
 galvanic cell
 standard electrode potential
 half reaction
 net reaction
 Nernst equation

Thermodynamics

state function (quantity, variable)
 Le Chatelier's principle
 endothermic
 exothermic
 enthalpy
 entropy
 gas constant
 pressure

belső energia
 egyensúly
 szabadentalpia
 képződés (hő)
 olvadáshő
 forráshő
 égéshő
 van 't Hoff-egyenlet

Reakciókinetika

reakciósebesség
 átmeneti állapot
 átmeneti termék
 reakciómechanizmus
 sebességi egyenlet
 Arrhenius-állandó
 zérus (első-/másod-) rendű reakció
 sebességmeghatározó lépés
 aktiválási energia
 katalizátor
 katalízis
 inhibitor (anti-katalizátor)
 inhibíció
 lánreakció
 izotópeffektus

Kvantumkémia

elektronhéj
 alhéj
 elektronpálya
 csomósík
 „csomógömb”
 Pauli-elv
 Hund-szabály
 energiaminimumra törekvés elve
 $n + \ell$ szabály
 Lewis-féle oktett szabály
 főkvantumszám
 mellékvantumszám

internal energy
 equilibrium
 Gibbs free energy
 (enthalpy of) formation
 enthalpy of fusion
 heat of vaporisation
 heat of combustion
 Van 't Hoff equation

Chemical kinetics

reaction rate
 transition state
 (reaction) intermediate
 reaction mechanism
 rate law
 Arrhenius constant
 zero (first/second) order reaction
 rate determining step
 activation energy
 catalyst
 catalysis
 inhibitor
 inhibition
 chain reaction
 kinetic isotop effect

Quantum chemistry

shell
 sub-shell
 atomic orbital (AO)
 node plane
 radial node
 Pauli exclusion principle
 Hund's rule
 Aufbau principle
 Madelung rule
 octet rule
 principal quantum number
 azimuthal quantum number

mágneses kvantumszám
 spin kvantumszám
 vegyértékelektron
 atómtörzs elektronjai
 gerjesztés
 ionizációs energia
 vezetési sáv

hibridpálya
 hibridizáció
 átfed (atompályák)
 kovalens kötés
 lazítókötés
 párosítatlan elektron
 nemkötő elektron(pár)
 szabadgyök
 koordinációs szám
 komplex
 ligandum
 kristálytérelmélet
 kristálytér-stabilizációsenergia

ligandumtérelmélet
 oxidációs szám

vegyértékelektronpár-taszítási elmélet (VEPTE)
 bot alakú
 síkháromszög
 V alakú
 háromszögalapú piramis
 tetraéderes
 trigonális bipiramis
 fűrészbak
 T alakú
 négyzetes bipiramis
 négyzet alapú piramis
 síknégyzetes

magnetic quantum number
 spin quantum number
 valence electron
 core electrons
 excitation
 ionisation energy
 conduction band

hybrid atomic orbital (HAO)
 hybridisation
 overlap
 covalent bond
 anti-bonding
 unpaired electron
 lone electron (pair)
 free radical
 coordination number
 coordination complex/compound
 ligand
 crystal field theory
 crystal field stabilization energy (CFSE)
 ligand field theory
 oxidation state/number

valence shell electron pair repulsion (VSEPR) theory
 linear
 trigonal planar
 bent
 tetrahedron
 tetrahedron
 trigonal bipyramidal
 seesaw
 T-shaped
 octahedral
 square pyramidal
 square planar

Szervetlen kémia

hidrogén
bór
szén (elem)
szén (tüzépen)
oxigén
fluor, klór, bróm, jód
nátrium
szilícium
foszfor
kén
kálium
mangán
vas
réz
cink
arzén
ezüst
ón
wolfram
arany
higany
ólom

halogének
alkálifémek
alkáliföldfémek
hidrogénkötés
katéna- (lánc-)

klasztervegyületek
binér vegyület
szárazjég
nevetőgáz (N₂O)
NO
kősó (NaCl)

Inorganic chemistry

hydrogen
boron
carbon
coal
oxygen
fluorine, chlorine, bromine, iodine
sodium
silicon²
phosphorus
sulfur³
potassium
manganese
iron
copper
zinc
arsenic
silver
tin
tungsten
gold
mercury
lead

halogens
alkali metals
alkaline earth metals
hydrogen bond
catena

cluster compounds
binary compound
dry ice
laughing gas
nitric oxide
rock salt

mészkö
hidrogén-peroxid
hidrogén-karbonát
nátrium-hidrogén-karbonát

ásványi (szervetlen) sav
salétromossav
salétromsav
kénessav
kénsav
kálium-permanganát
sósav
cián
szilikát
fluorid
szuboxid

transz-hatás
szilikon

ásványok
keserűsó (magnézium-szulfát)
CaO
Ca(OH)₂

MgO
Mg(OH)₂
ZnS (szfarelit)
kvarc

Szerves kémia

szénhidrogének
telített vegyületek
metán
etán
propán

limestone
hydrogen peroxide
bicarbonate
baking soda

mineral acid
nitrous acid
nitric acid
sulfurous acid
sulfuric acid
potassium permanganate
hydrochloric acid
hydrocyanic acid
silicate
fluoride
suboxide

trans-effect
siloxane, silicone

minerals⁴
Epsom salt
burnt lime, quicklime
slaked lime, milk of lime
(aqueous solution: limewater)
magnesia
milk of magnesia
zinc blende
quartz, silica

Organic chemistry

hydrocarbons
saturated compounds
methane
ethane
propane

²A *silicone* (e-vel a végén) szilikont jelent!

³Hagyományosan amerikai írásmód, de tudományos írásokban brit standard is; a britek mindennapi életben szívesebben használják a *sulphur* helyesírást.

⁴Aki szeretne triviális neveket tanulni, itt talál: <http://www.careerchem.com/NAMED/Compds-Trivial-Inorg.pdf>

bután	butane	oxigéntartalmú szerves vegyületek	oxygen containing organic compounds
telítetlen vegyületek	unsaturated compounds	etanol	ethanol
etén	ethene (ethylene)	fenol	phenol
etin (acetilén)	ethyne (acetylene)	rezorcin	resorcinol
likopin	lycopene	formaldehid	formaldehyde
		glicerin	glycerine
aromás szénhidrogének	arenes	glikol	(ethylene) glycol
aromás vegyületek	aromatic compounds		
benzol	benzene	poliszacharidok	complex carbohydrates
toluol	toluene	glükóz	glucose
sztírol	styrene	keményítő	starch
kumol	cumene		
xilol	xylene	hangyasav	formic acid
		ecetsav	acetic acid
oldalláncok	side chains	vajsav	butyric acid
alkil	alkyl	maleinsav	maleic acid
metil	methyl	oxálsav	oxalic acid
etil	ethyl	olajsav	oleic acid
izopropil	isopropyl	adipinsav	adipic acid
terc-butil	tert-butyl	akrilsav	acrylic acid
ciklo-	cyclo-	pikrinsav	picric acid
fenil	phenyl	benzoesav	benzoic acid
benzil	benzyl	peroxobenzoesav [Ar-(CO)OOH]	peroxybenzoic acid
		ftálsav	phthalic acid
funkciós csoport	functional group	fahéjsav, fahéjaldehid	cinnamic acid, aldehyde
részcsoport	moiety	citromsav	citric acid
hidroxil	hydroxyl	malonsav	malonic acid
karbonil	carbonyl (carbonyl compounds)	borkősav	tartaric acid
formil	aldehyde	K, Na-tartarát	K, Na tartarate
„karboxilklorid”	haloformyl (chloroformyl etc.)	tejsav	lactic acid
karboxilát	carboxylate	pirozólósav	pyruvic acid
karboxil	carboxyl	EDTE	ethylenediaminetetraacetic acid
észter	ester		EDTA (edetic acid)
metoxi	methoxy	aminosav	amino acid
etoxi	ethoxy		
éter	ether	karbamid	urea
ketén	ketene	foszgén (COCl ₂)	phosgene
nitril kation (NO ₂ ⁺)	nitronium ion	diazóniumsó	diazonium compound

égés
(elektrofil) szubsztitúció
távozó csoport
addíció
hidrogénezés
krakkolás
gyökös polimerizáció
Wagner–Meerwein-átrendeződés
szigmatróp átrendeződés
Diels–Alder-reakció
dipoláris cikloaddició
szulfonálás
Williamson-féle éterszintézis
diazotálás

ezüsttükörpróba

Zajcev-szabály
Markovnyikov-szabály
Hückel-szabály

szénváz
homológ sor
elágazás (polimerkémiában)
keresztkötés (polimerkémiában)
kötés felszakadása
mechanizmus felírása
elektronzívó csoport
elektronküldő csoport
nagy térkitöltésű
sztérikus gátlás
konjugáció

Spektroszkópia

spektrofotometria
jel
intenzitás
abszorbancia

combustion
(electrophilic) substitution
leaving group
addition
saturation
cracking
free-radical polymerisation
Wagner–Meerwein rearrangement
sigmatropic shift
Diels–Alder reaction
dipolar cycloaddition
sulfonation
Williamson ether synthesis
diazotisation

Tollens' reaction (silver mirror)

Zaitsev's rule
Markovnikov's rule
Hueckel's rule

carbon skeleton
homologous series
branching
cross-link
bond cleavage
(curve) arrow pushing
electron withdrawing group (EWG)
electron donating group
bulky
steric hindrance
conjugation

Spectroscopy

spectrophotometry
signal, peak
intensity
absorbency

emisszió, sugárzás
Lambert–Beer törvény
Job-módszer (elnyelés maximumának keresése a sztöchiometria függvényében)

NMR
kémiai eltolódás
árnyékolt (elektronfelhőben úszó)
csatolás
csatolási állandó
hasadás
kettőskötés-tartomány

IR
pasztilla
vegyértékrezgés (nyúlás/összehúzódás)
széles jel
éles jel
kalibrációs görbe

Laborműveletek

kikristályosodás
beoltás
átkristályosítás
desztilláció
szűrés
spektrumot felvenni
vákuumszűrés
tömeget mér
vékonyréteg-kromatográfia (VRK)
titrálás
visszaméréses titrálás
csepegtetni
sav-bázis titrálás
reduktometria/oxidometria
manganometria
jodometria
komplexometria

emission
Beer–Lambert law
Job's method (Job's plot)

nuclear magnetic resonance (NMR)
chemical shift
shielded
coupling
coupling constant
splitting
double-bond region

infrared spectroscopy (IR)
pestle
stretching
broad signal
sharp signal
calibration curve

Practical techniques

crystallisation
seeding
recrystallisation
distillation
gravity filtration
record a spectrum
vacuum filtration
weigh
thin layer chromatography (TLC)
titration
back titration
adding drop-wise
acid-base titration
redox titration
permanganometry
iodometry
complexometric titration

gravimetria	gravimetric analysis
minőségi analízis	qualitative analysis
hipermangán-oldat (híg)	Baeyer's reagent
I. kationosztály (nem használják)	group I of cations
mérőoldat	titrant
mért anyag	titrand/analyte
végpont	endpoint
ekvivalenciapont	equivalence point
indikátor	indicator
metilvörös, metilnarancs	methyl red, orange
lakmusz	litmus
fenolftalein	phenolphthalein
univerzálindikátor	universal indicator
keményítőoldat	starch indicator
„komplexálószer”	chelating agent
maszkírozni	mask
kitermelés	yield

Laboreszközök

Brüchner-tölcsér
vákuumszáritó
gőzfürdő
üvegcád
rezsó
melegítőkráter
cseppentő
üvegbot
csiszolt illesztésű üveg
elválasztótölcsér
főzőpohár
titrálólabrik
büretta
pipetta
potenciométer
kémcső

Experimental tools

Bruchner tunnel
vacuum desiccator
steam bath
glass vessel
hotplate
isomantle, heating mantle
Pasteur pipette, chemical dropper
glass rod
quick fit glassware
separating funnel
beaker
titration flask
burette
pipette
potentiometer
test tube

1	ATP-szintáz	ATP sytnthase
1	bázis/lúg	base
1	béta-redő	beta plated sheet
1	Calvin-ciklus	Calvin cycle
1	citromsavciklus	citric acid cycle
1	DNS	deoxyribonucleic acid (DNA)
1	DNS megkettőződés	DNA replication
1	enzim	enzyme
1	fehérje	protein
1	felépít	assimilate
1	felépítő folyamat	anabolic pathway
1	glikogén	glycogen
1	hélix	helix (<i>pl.</i> helices)
1	karbamid	urea
1	karbonilcsoport	carbonyl group
1	karboxilcsoport	carboxyl gruop
1	katalizátor	catalyst
1	keményítő	starch
1	kémiai kötés	chemical bond
1	kénhíd	disulfide bridge
1	kifejeződés	expression
1	koenzim	coenzyme
1	kofaktor	cofactor
1	köztitermék	intermediate
1	lebontó folyamat	catabolic pathway
1	reagens	reactant
1	RNS	ribonucleic acid (RNA)
1	szubsztrát	substrate
1	szénhidrát	carbohydrate
1	szénmegkötés	carbon fixation
1	tejsav	lactic acid
1	telítetlen	unsaturated
1	telített	saturated
1	zsír (triglicerid)	fat (triglycerol)
1	zsírsav	fatty acid
2	amiláz	amylase
2	húgysav	uric acid
2	karotinoid	carotenoid
2	kitin	chitin

2	kohézió	cohesion
2	kulcs-zár modell	lock and key model
2	szerkezeti izomer	structural isomer
3	béta oxidáció	beta oxidation
3	leolvasási keret	reading frame
3	transzport vezikula	transport vesicle
4	dajkafehérje	chaperonin

Sejtbiológia

0	sejt	cell
1	aktin	actin
1	apoptózis	apoptosis
1	citoplazma	cytoplasm
1	citoszkeleton, sejtváza	cytoskeleton
1	csatorna	channel
1	durva felszínű ER	rough ER
1	ER	endoplasmatic reticulum (ER)
1	élesztő	yeast
1	fejlődés	development
1	Golgi-készülék	Golgi apparatus
1	hírvivő	messenger
1	kettősréteg	bilayer
1	klorofill	chlorophyll
1	koleszterin	cholesterol
1	meiózis	meiosis
1	mitokondrium	mitochondrion (<i>pl.</i> mitochondria)
1	sejtciklus	cell cycle
1	sejtfal	cell wall
1	sejtosztódás	cell division
1	sima felszínű ER	smooth ER
1	tumorszuppresszor gén	tumour suppressor gene
1	zöld színtest	chloroplast
2	akceptor (fogadó)	acceptor
2	bekebelezés	engulfment
2	betüremkedés	invagination
2	csilló	cilium (<i>pl.</i> cilia)
2	festés	staining
2	iongradiens	ion gradient
2	mikrobolyhok	microvilli

- 2 óssejt
- 2 ostor
- 2 sejtfractionálás
- 2 sejtközötti folyadék
- 2 sejtközpont
- 2 sejtlégzés
- 2 tojásfehérje
- 2 totipotens
- 3 betűródés (mitokondriumon)
- 3 centriolum
- 3 citokróm
- 3 granum
- 3 kemiozmózis
- 3 központi vakuolum
- 3 lüktető üregecske
- 3 réskapcsolat
- 4 ciklin
- 5 dezmoszóma

Genetika

- 0 dezoxiribonukleinsav (DNS)
- 1 allél
- 1 átkereszteződés
- 1 családfa
- 1 domináns
- 1 gén
- 1 heterozigóta
- 1 hordozó
- 1 keresztezés
- 1 kodon
- 1 kromatin
- 1 kromoszóma
- 1 letális
- 1 nemi kromoszómához kötött
- 1 recesszív
- 1 rekombináns
- 1 ribonukleinsav (RNS)
- 1 testi kromoszóma
- 1 testi sejt

- stem cell
- flagellum (*pl.* flagella)
- cell fractionation
- interstitial fluid
- centrosome
- cellular respiration
- egg yolk
- totipotent
- crista (*pl.* cristae)
- centriole
- cytochrome
- granum (*pl.* grana)
- chemiosmosis
- central vacuole
- contractile vacuole
- gap junction
- cyclin
- desmosome

Genetics

- deoxyribonucleic acid (DNA)
- allele
- crossing over
- pedigree
- dominant
- gene
- heterozygous
- carrier
- cross
- codon
- chromatin
- chromosome
- lethal
- sex-linked
- recessive
- recombinant
- ribonucleic acid (RNA)
- autosome
- somatic cell

- 1 tulajdonság
- 2 deléció
- 2 fajtisza
- 2 kodominancia
- 2 teljes dominancia
- 3 aktivátor
- 3 Barr-test
- 3 beépülés
- 3 centromer
- 3 gén állomány
- 3 kereteltolódás
- 3 kodonrendszer
- 3 öröklődés
- 4 hiányos
- 4 térképegység

Evolúció

- 1 analóg
- 1 genetikai sodródás
- 1 homológ
- 2 alapítóhatás
- 2 analógia
- 2 génáramlás
- 2 irányító szelekció
- 2 kefalizáció
- 2 palacknyakhatás
- 2 szétválasztó szelekció
- 3 mesterséges szelekció
- 4 homoplázia

Rendszertan

- 1 baktériumok
- 1 elágazódás (törzsfán)
- 1 emlős
- 1 eukarióta
- 1 faj
- 1 gomba
- 1 gerinces
- 1 kétéltű

- trait
- deletion
- true-breeding
- codominance
- complete dominance
- activator
- Barr body
- insertion
- centromere
- gene pool
- frameshift
- triplet code
- heredity
- incomplete
- map unit

Evolution

- analogous
- genetic drift
- homologous
- founder effect
- analogy
- gene flow
- directional selection
- cephalisation
- bottleneck effect
- disruptive selection
- artificial selection
- homoplasy

Taxonomy

- bacteria
- branch point
- mammal
- eucaryotic
- species
- fungus (*pl.* fungi)
- vertebrate
- amphibian

1	moszat	algea	1	penész	mould
1	ősbaktérium	archaea	1	rost	fiber
1	osztály	class	1	sejtmedvüreg / vakuólum	vacuole
1	rend	order	1	szár	stem
1	taxon	taxon (<i>pl. taxa</i>)	1	szövetes növény	vascular plant
1	törzs	phylum (<i>pl. phyla</i>)	1	sztróma	stroma
1	tulajdonság	character	1	turgornyomás	turgor pressure
1	tulajdonság-állapot	character state	1	virág	flower
2	klád	clade	1	zárósejt	guard cell
2	kladisztika	cladistics	1	zárvatermő	angiosperm
2	zuzmó	lichen	2	előtelep	gametophyte
3	ország	kingdom	2	főgyökér	taproot
4	domén	domain	2	sziklevél	cotyledon
4	erszényes	marsupial	2	szírom	petal
4	gerinchúros	chordate	2	törzs	bark
4	kétoldali szimmetriájú	bilaterian	3	citokinin	cytokinin
4	nemzetség	genus (<i>pl. genera</i>)	3	mellékgyökér	lateral root
5	bazídiumos gombák	basidiomycete	3	nemzedékváltakozás	alternation of generations
5	emberszerű	anthropoid	3	nyalábhüvelysejt	bundle-sheath cell
5	magzatburkos	amniote	3	porzó	stamen
5	rákféle	crustacean	3	termő	carpel
5	tüskésbőrű	echinoderm	4	bibe	stigma (<i>pl. stigmata</i>)
	Növények	Plants	4	csúcsrügy	apical bud
1	alapszövet	ground tissue	4	hosszúnappalos	long-day
1	bőrszövet	dermal tissue	4	kétlaki	dioecious
1	egyszikű	monocot	4	kollenchima sejt	collenchyma cell
1	elnyelési tartomány	absorption spectrum	4	levélnyel	petiole
1	farész	xylem	4	levélrügy	axillary bud
1	gázcserenyílás	stoma (<i>pl. stomata</i>)	4	nyaláb	bundle
1	gyökér	root	4	rosta	sieve
1	hajtás	shoot	5	abszcisinsav	abscisic acid
1	háncsrész	phloem	5	apoplast	apoplast
1	kétszikű	dicot	5	bazídium	basidium (<i>pl. basidia</i>)
1	levél	leaf	5	brasszikoszteroid	brassinosteriod
1	mag	seed	5	cseppkiválasztás	guttation
1	merisztéma	meristem	5	ernyedés	wilting
1	nyitvatermő	gymnosperm	5	fűszál/levéllemez	blade
1	párologtatás	evaporation	5	Kaspary-csík	Casparian strip
			5	kísérő sejt	companion cell

5 koleoptil
5 teljes virágzat

Anatómia

1 agy
1 csont
1 emésztőrendszer
1 ér
1 farvégi
1 fejtő
1 harántcsikolt izom
1 háti
1 izomszövet
1 kamra
1 keringési rendszer
1 kis vérkör
1 légcső
1 máj
1 nyelőcső
1 pitvar
1 pitvar
1 rekeszizom
1 simaizom
1 szarkomera
1 szerv
1 szív
1 szívizom
1 szívizom
1 szőr
1 szövet
1 támasztószövet
1 tüdő
1 vastagbél
1 vázizom
1 vékonybél
1 véna
1 vér
1 vese
2 belső váz

coleoptile
complete flower

Anatomy

brain
bone
digestive system
blood vessel
posterior
anterior
striated muscle
dorsal
muscle tissue
ventricle
cardiovascular system
pulmonary circuit
trachea
liver
esophagus
atrium
atrium
diaphragm
smooth muscle
sarcomere
organ
heart
cardiac muscle
cardiac muscle
hair
tissue
vascular tissue
lung
large intestine, colon
skeletal muscle
small intestine
vein
blood
kidney
endoskeleton

2 gége
2 húgyhólyag
2 hörgő
2 hörgőcske
2 ín
2 izomgyűrű
2 külső váz
2 kutikula
2 nyálmirigy
3 bélboholy
3 csomó
3 epehólyag
3 garat
3 harántcsikolat
3 Henle-kacs
3 kötőszövet
3 légzőhólyagocska
3 májkapuér
3 patkóbél
3 porcszövet
3 testüreg
3 uszony
3 vakbél
3 végbél
3 zsírszövet
4 emésztőcsatorna
4 köpeny
4 középfül
4 külső fül
4 lemezes tüdő
4 nyálkahártya
4 összetett szem
4 zárt keringési rendszer
5 kerek ablak
5 reszelőnyelv

Fiziológia

1 artéria
1 emésztés

larynx
bladder
bronchus
bronchiole
tendon
sphincter
exoskeleton
cuticle
salivary gland
microvillus (*pl.* microvilli)
node
gallbladder
pharynx
striation
loop of Henle
connective tissue
alveolus (*pl.* alveoli)
hepatic portal vein
duodenum
cartilage
body cavity
fin
appendix
rectum
adipose tissue
alimentary canal
mantle
middle ear
outer ear
book lung
mucus
compound eye
closed circulatory system
round window
radula

Physiology

artery
digestion

1	epe	bile
1	feszültségfüggő ioncsatorna	voltage-gated ion channel
1	gázcsere	gas exchange
1	izzadság	sweat
1	kapilláris	capillary
1	kiválasztás	excretion
1	kiválasztás	secretion
1	könny	tear
1	lélegzés	breathing
1	nyál	saliva
1	szívciklus	cardiac cycle
1	tápanyag	nutrient
1	vörösvértest	erythrocyte
2	ellenáramlás elvén alapuló (hő)csere	countercurrent exchange
2	gyomorsav	gastric juice/acid
2	gyűjtőcsatorna	collecting duct
2	kapilláris hálózat	capillary bed
2	nyirok	lymph
2	széklet	feces
2	szinusz-csomó	sinoatrial node (SA)
2	szűrlet	filtrate
2	szűrletképzés	filtration
2	ürítés	elimination
3	ízérezékelés	gustation
4	szívhang	heart murmur
4	úszóhólyag	swim bladder
5	vedlés	molting
Hormonok		Hormones
1	agyalapi mirigy	pituitary gland
1	auxin	auxin
1	hasnyálmirigy	pancreas
1	mellékvese	adrenal gland
2	ADH	antidiuretic hormone (ADH)
2	agyalapi mirigy elülső lebenye	anterior pituitary
2	mellékpajzsmirigy	parathyroid gland
2	ösztrogén	oestrogen
2	pajzsmirigy	thyroid gland
2	parathormon	parathyroid hormone

3	ACTH	adrenocorticotropic hormone
4	aldoszteron	aldosterone
4	autokrin	autocrine
4	ösztradiol	oestradiol
5	tobozmirigy	pineal gland
Immunológia		Immunology
1	antigén	antigen
1	B-limfocita	B cell
1	fehérvérsejt	leukocyte
1	felismerés	recognition
1	immunválasz	immune response
1	járvány	epidemic
1	sejtes immunválasz	cell-mediated immune response
1	T-sejt	T cell
2	antigén-bemutató	antigen presentation
2	autoimmun betegség	autoimmune disease
3	citokin	cytokine
4	csecsemőmirigy	thymus
Neurológia		Neurology
1	agykéreg	cerebral cortex
1	agytörzs	brainstem
1	akciós potenciál	action potential
1	axon	axon
1	dendrit	dendrite
1	előagy	forebrain
1	érző	sensory
1	fájdalom	pain
1	inger	stimulus
1	(inger)küszöb	threshold
1	jel	signal
1	kémiai receptor	chemoreceptor
1	kisagy	cerebellum
1	központi idegrendszer	central nervous system
1	mielinhüvely	myelin sheath
1	nagyagy	cerebrum
1	repolarizáció	refractory period
1	szinapszis	synapse

1 utóagy
 1 válasz
 1 vegetatív idegrendszer
 1 visszacsatolás
 2 acetilkolin
 2 dúc
 2 érzékelés
 2 gliasejt
 2 ingerületvezetés
 2 középagy
 2 motoros, mozgató
 2 sejttest
 3 agyfélteke
 3 fehérállomány
 3 gondolkodás
 3 kétnyúlványú sejt
 3 nyúltagy
 3 szaglás
 3 szürkeállomány
 4 agy-gerincvelői folyadék
 4 csap
 4 erősítés
 4 pálcika

Szaporodás

1 ivarsejt
 1 ivarsejtképzés
 1 magzat
 1 megtermékenyítés
 1 petefészek
 1 petesejt
 1 terhesség
 1 zigóta
 2 barázdálódás
 2 fogantatás
 2 konjugáció
 2 méh
 3 barázdálódási árok
 4 abortusz

hindbrain
 response
 autonomic nervous system
 feedback
 acetylcholine
 ganglion (*pl.* ganglia)
 perception
 glia (glial cell)
 transmission
 midbrain
 motor
 cell body
 cerebral hemisphere
 white matter
 cognition
 bipolar cell
 medulla oblongata
 olfaction
 grey matter
 cerebrospinal fluid
 cone
 amplification
 rod

Reproduction

gamete
 gametogenesis
 fetus
 fertilisation
 ovary
 egg
 pregnancy
 zygote
 cleavage
 conception
 conjugation
 uterus
 cleavage furrow
 abortion

4 tejelválasztás
 5 akroszóma
 5 fogamzásgátlás
 5 fogamzásgátló tabletta
 5 méhszáj
 5 vajúdas

Betegségek

1 járvány
 1 kórokozó
 2 áttétképzés
 2 gazdaszervezet
 3 sarlósejtes
 3 szívinfarktus
 4 cisztás fibrózis
 4 jóindulatú
 4 jóindulatú daganat
 4 rosszindulatú
 5 bipoláris zavar

Ökológia

1 adaptáció
 1 alkalmazkodás
 1 bevándorlás
 1 biomassza
 1 bioszféra
 1 kihalás
 1 kompetitív kizárás
 1 lebontó
 1 lebontó, korhadékevő
 1 mindenevő
 1 növényevő
 1 talaj
 1 társulás
 1 túlélés
 2 biom
 2 húsevő
 2 táplálkozás
 2 zavar

lactation
 acrosome
 contraception
 birth control pill
 cervix
 labour

Diseases

epidemic
 pathogen
 metastasis
 host
 sickle-cell
 heart attack
 cystic fibrosis
 benevolent
 benign tumor
 malignant
 bipolar disorder

Ecology

adaptation
 acclimatisation
 immigration
 biomass
 biosphere
 extinction
 competitive exclusion
 decomposer
 detritivore
 omnivore
 herbivore
 soil
 community
 survival
 biome
 carnivore
 nutrition
 disturbance

3 éghajlat
 3 eltartóképeség
 3 fenntartható
 3 savas eső
 3 sivatag
 3 veszélyeztetett
 4 biológiai helyreállítás
 4 megerősítés
 4 veszélyeztetett
 5 folyótorkolat
 5 kérődző
 5 lombkorona

climate
 carrying capacity
 sustainable
 acid precipitation
 desert
 endangered
 bioremediation
 reinforcement
 threatened
 estuary
 ruminant
 canopy

5 vetésforgó

Etológia

1 szimbiózis
 2 magatartás
 3 altruizmus
 3 asztalközösség
 4 rejtőszín
 4 riasztószín
 4 társításos tanulás
 4 téli álom

crop rotation

Ethology

mutualism
 behaviour
 altruism
 commensalism
 cryptic coloration
 aposematic coloration
 associative learning
 torpor